

مطالعه تطبیقی بازرسی کار در ایران و اسناد بین‌المللی

نویسنده

محمد هاشمی

سرشناسه	: هاشمی، محمد، ۱۳۶۶-
عنوان و نام پدیدآور	: مطالعه تطبیقی بازرسی کار در ایران و اسناد بین‌المللی/نویسنده محمد هاشمی.
مشخصات نشر	: تهران: دانش پژوهان شریف یار؟، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۴ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۳۷۸-۳-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۵۵ - ۱۶۰.
موضوع	: کار -- بازرسی
موضوع	: Labor inspection:
رده بندی کنگره	: HD۳۶۵۶:
رده بندی یوبی	: ۳۳۱/۷۶:
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۹۳۸۵۷۸:

عنوان کتاب	مطالعه تطبیقی بازرسی کار در ایران و اسناد بین‌المللی
* ناشر	انتشارات دانش پژوهان شریف یار
* مؤلف	محمد هاشمی
* مدیر تولید	پیش‌تازان فناوری و ارتباطات شریف یار
* صفحه آرا و طراح جلد	پردیس اسپادانا شریف یار
* شمارگان	۱۰۰۰ جلد
* نوبت چاپ	اول، ۱۳۹۸
* چاپ و صحافی	دانش پژوهان آپادانا شریف یار
* ناظر چاپ	دانش پژوهان آپادانا شریف یار
* شابک	۹۷۸-۶۲۲-۹۶۳۷۸-۳-۸
* قیمت	۴۰۰۰۰ تومان

دفتر پخش: فلکه دوم صادقیه، خ اشرفی اصفهانی، خ سازمان آب غربی، نبش گلستان دوم، ساختمان نور قائم، پلاک یک
شماره ی تماس: ۰۲۱۴۴۰۲۰۵۵۶
همه حقوق برای ناشر محفوظ است

در پایان جنگ جهانی اول، هنگامی که در سال ۱۹۱۹ میلادی کنفرانس صلح تشکیل گردید، از اولین تصمیمات آن ایجاد کمیسیونی بود که وظیفه داشت پیشنهادهایی در زمینه مقررات کار تنظیم و تدوین نماید تا این مقررات در عهدنامه صلح گنجانده شود. کمیسیون در طول مدت دو ماه جلسات متعددی تشکیل داد، پس از بحث‌های فشرده و طولانی حاصل آن به صورت بخشی از عهدنامه صلح ورسای درآمد که مبنای ایجاد و تأسیس سازمان کار (ILO) شد.

در سال ۱۹۱۹ میلادی، پس از پایان جنگ جهانی دوم و با تأسیس سازمان ملل متحد، سازمان بین‌المللی کار به عنوان اولین سازمان فنی تخصصی ملل متحد به شمار آمد و مسئولیت آن در زمینه تهیه مسائل مرتبط با کار و امور اجتماعی مورد تأیید قرار گرفت. (رعنائی، ۱۳۸۹: ۸)

لزوم و وجوب نظارت و بازرسی، در اسلام خلقت نهفته است، بدین معنی که تمامی کنشها بر اساس محاسبات دقیق و حکمت بوده و هیچ رویدادی بی حساب و بدون حد و مرز نیست و این امر وجود نظارت و بازرسی دقیق در عالم هست را نشان می‌دهد.

بازرسی از ارکان مهم هر تشکیلاتی محسوب می‌گردد که گستره فعالیت آن بهینه نمودن راندمان کاری و سوق دادن آن برای حصول اطمینان در جهت انجام وظایف محوله است و این منطق کماکان در هر فرهنگی موردنظر بوده و در این مبنا اسلام کراراً بر آن تأکید شده است. بازرسی کار استخراج شده از فصل چهارم قانون کار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۹ می‌باشد. اداره کل بازرسی کار در کنار ادارات کل اجلاس استانها به منظور نظارت بر اجرای صحیح قانون کار و آیین‌نامه‌های حفاظت فنی و بهداشت کار از طریق مراجعه مستقیم به کارگاههای مشمول این قانون و بازرسی از کلیه قسمت‌ها برای حفظ صیانت نیروی کار و منابع مالی کشور (کارخانجات، کارگاهها و...) انجام وظیفه می‌نمایند.

بازرسان کار به دو شکل دوره‌ای، موردی و براساس تقاضای کارگران، کارفرمایان و مراجع ذیربط درچارچوب وظایف قانونی خود از کارگاههای مشمول این قانون بازرسی می‌نمایند و خاطر نشان می‌دارد که گزارش آنان در حکم گزارش ضابطین دادگستری می‌باشد.

بازرسی کار موثر و کارآمد، یکی از نشانه‌های ضروری هر دولت مرفقی و اقتصاد موفق است. این نهاد به عنوان یک تشکیلات ضروری با خط مشی اجتماعی از قرن نوزدهم تاسیس گردید و فرزند انقلاب صنعتی محسوب می‌شود و در اساسنامه سازمان کار از تمامی کشور های عضو خواسته شده است تا نسبت به برقراری نظام بازرسی کار و اجرای دو سند، یعنی توصیه نامه خدمات بهداشتی مصوب ۱۹۱۹ (شماره ۵) و توصیه نامه بازرسی کار مصوب ۱۹۲۳ (شماره ۲۰) اقدام نمایند و سپس مقاوله‌نامه بازرسی کار مصوب ۱۹۴۷ (شماره ۸۱) و توصیه نامه‌های مرتبط با آن (شماره ۸۱، ۸۲، ۸۵) تکمیل گردید که این استانداردها جمع‌آوری شده و با وجود آنکه بیش از ۵۰ سال قبل تدوین شده است، همچنان معتبر بوده و کاملاً اسرائیل حاضر منطبق می‌باشند که این اسناد چند اصل را تشکیل می‌دهند. بازرسی کار و نظامی و مراعاتی دولتی است، مهمترین سازمانی که می‌تواند در این رابطه بوجود آید، نظامی در قالب یک نظام بزرگ دولتی به منظور اجرای خط مشی کاری و نظارت بر آن از طریق وضع قوانین و استانداردها می‌باشد. از این رو می‌بایست بازرسان کار از استقلال در نظام اداری برخوردار باشند تا اختیارات و وظایف خود را به شکل منصفانه همگام با مسئولیت اداری خویش و در عین حال با اشاره‌های ناروایی که خارج از نظام اعمال می‌شود انجام دهند. بازرسان کار با وجود اینکه به عنوان نماینده دولت در دنیای کار، دارای حقوق قانونی مهمی می‌باشند، لکن آنان ملزم به انجام وظایف می‌باشند که موجب ایفای نقش آن‌ها حتی در خارج از محیط اداری می‌گردد. اجرای مناسب این حقوق و وظایف، شالوده و اساس اقتدار بازرسان و نظام بازرسی کار می‌باشد.

وظایف اجرایی بازرسان کار از تنوع و گستردگی بسیار زیادی در کشورهای مختلف برخوردار است. در برخی از موارد این وظایف کلی بوده و تمامی مواد قوانین کار و تامین اجتماعی را در بر می‌گیرد و در برخی از کشورها ممکن است فقط به برخی از زمینه‌ها مانند ایمنی و بهداشت و کار کودک محدود گردد و به بخش‌های خاصی از اقتصاد مانند معدن و صنایع حمل و نقل و... محدود شده باشد. هدف ما در این کتاب مطالعه تطبیقی نظام بازرسی کار در ایران و اسناد بین‌المللی می‌باشد.

۹	مقدمه
۱۵	فصل اول
۱۵	سازمان بازرسی کار
۱۵	سازمان کار
۱۶	رسالت سازمان کار
۱۷	وظایف سازمان کار
۲۰	اهداف سازمان کار
۲۱	ایران و سازمان کار
۲۲	تاریخچه تأسیس سازمان بازرسی در ایران
۲۴	فلسفه وجودی بازرسی کار
۲۴	وظایف و اختیارات بازرسی
۲۴	وظایف
۲۴	اختیارات
۲۵	احیای جایگاه واقعی و قانونی بازرسی کار
۲۹	فصل دوم
۲۹	ساختار سازمان کار
۲۹	سه جانبه گرایی: ساختار ویژه سازمان کار
۳۰	اهداف سه جانبه گرایی
۳۱	موانع موجود در برابر سه جانبه گرایی
۳۳	ابعاد سه جانبه گرایی
۳۳	مصادیق سه جانبه گرایی در سطح ملی و سطح
۳۴	راهکارهای نهادینه کردن سه جانبه گرایی
۳۵	تحولات در سازمان کار (تحولات درونی، تحولات در سطح)
۳۷	اهم وظایف بازرسی کار (ماده ۹۶ قانون کار جمهوری اسلامی ایران)
۳۷	وظایف و سیر تحول بازرسی کار
۴۰	اهم شرایط و چگونگی حدود اختیارات بازرسان کار
۴۱	موانع و محدودیت های اعمال نظارت کارآمد
۴۲	موانع اجرایی نظارت و بازرسی
۴۷	موانع ساختاری نظارت و بازرسی

۵۰..... موانع فرهنگی

۵۹..... فصل سوم

۵۹..... چگونگی نظارت و بازرسی

۵۹..... نظارت و بازرسی کارآمد و مؤثر

۶۰..... قوانین مبحث بازرسی کار

۶۰..... نظارت و بازرسی

۶۱..... هدف از بازرسی

۶۲..... وظایف بازرسی کار

۶۲..... اقدامات بازرسیهای سازمان

۶۳..... وظایف و اختیارات قانونی سازمان

۶۳..... ضمانت‌های جرائی سازمان

۶۴..... اهداف و وظایف بازرسی و ارزیابی عملکرد

۶۴..... معیارهای تأیید صلاحیت سازمان بازرسی از دیدگاه علمی

۶۵..... قلمرو سازمان بازرسی

۶۵..... بررسی نمودار سازمانی

۶۶..... مدیریت کار و بازرسی کاردراسناد

۶۶..... مدرن‌سازی نظام‌های مدیریت کار و بازرسی کار

۶۶..... چشم‌انداز و عمل برای مدیریتهای کار

۶۷..... مشاوره و نفوذ تشکلهای کارفرمایان

۶۸..... تشکلهای کارفرمایی و ایفاء نقش آنها

۶۸..... نفوذ تشکلهای کارفرمایی در تمام مراحل

۷۶..... اهداف و انگیزه دولت‌ها از دخالت در مسائل وامور کارگران

۷۸..... اهداف استراتژیک که برای قرن ۲۱ بازرسی کار پیش بینی شده است

۷۹..... منابع حقوق کار

۷۹..... منابع داخلی

۸۰..... منابع کار

۸۱..... فصل چهارم

۸۱..... نظارت و بازرسی کار

۸۱..... نظارت و بازرسی در اسلام، ایران و کشورهای دنیا

۸۲..... اهداف و انگیزه دولت‌ها از دخالت در مسائل وامور کارگران

۸۳..... مفاهیم و چالش‌ها

محدودیت‌هایی که در قانون کار برای بازرسان کار بیش بینی گردیده	۸۵
آسیب شناسی نظارت و بازرسی در سازمانها	۸۵
راهکارهای غلبه بر موانع نظارت و ارزیابی	۸۶
فرایند نظارت و کنترل	۸۷
ویژگیهای نظام بازرسی اثربخش	۸۷
منشأهای قانونی بازرسی	۸۹
وضعیت اداره کل بازرسی کار بعد از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی تا کنون	۹۲
محدودیتها و کمبودها و همچنین علل به وجود آمدن در نظام بازرسی	۹۲
اقدامات سازمان نظارت	۹۳
اقدامات ح. رگان نظارت	۹۸
نظارت از نظر مرجع	۹۸
انواع نظارت و بازرسی	۹۸
ویژگیهای نظام نظارت و بازرسی	۹۹
بازرسی در کشورهای دیگر	۱۰۰
سازمان بازرسی و اصل تفکیک حوا	۱۰۴
وظایف اداره کل بازرسی وزارت کار و امور اجتماعی	۱۰۵
فواید بازرسی	۱۰۷
فصل پنجم	۱۰۹
سیستم جامع بازرسی بهداشت حرفه‌ای	۱۰۹
بازرسان بهداشت حرفه‌ای	۱۰۹
مهارت‌ها و ویژگیهای بازرسان بهداشت حرفه‌ای	۱۱۰
وظایف بازرسان بهداشت حرفه‌ای	۱۱۲
حدود اختیارات بازرس بهداشت حرفه‌ای	۱۱۳
انواع روش‌های بازرسی بهداشت حرفه‌ای	۱۱۳
مراحل بازرسی	۱۲۰
علل عمده افزایش سوانح و حوادث ناشی از کار در محیط‌های صنعتی بعد از انقلاب صنعتی	۱۲۰
آیین نامه کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار	۱۲۳
نظام بازرسی مبتنی بر کیفیت جامع	۱۲۴
تشکیلات فعلی سازمان بازرسی کل کشور	۱۲۵
مسئولیت‌های سازمان بازرسی	۱۲۵
مسئولیت‌های ناظران	۱۲۵

۱۲۶	 مسئولیت‌های کارگران
۱۲۶	 مسئولیت‌های اداره ایمنی و بهداشت حرفه‌ای
۱۲۷	 ضرورت بازنگری در قانون کار
۱۲۸	 بازرسان، حافظان حقوق کارگران
۱۲۹	 فرآیند نظارت
۱۲۹	 فواید بازرسی
۱۲۹	 پیامدهای عدم وجود نظارت و کنترل
۱۳۰	 روش‌های اجرایی بازرسی
۱۳۳	 حادثه ناشی از کار
۱۳۳	 تعریف حادثه ناشی از کار
۱۳۳	 اهمیت حوادث ناشی از کار
۱۳۴	 علل حوادث ناشی از کار
۱۴۹	 منابع و مآخذ
۱۴۹	 منابع فارسی
۱۵۴	 منابع غیر فارسی